

نیازی به انتقام فوری ندارید خود را کنترل کنید

کیومرث اشرفیان

نیروهای نظامی را تحریک و تحقیر نکنید و کشور را به مخاطره نیندازید که در خرابه‌های جنگ، جز رنج، گنجی نمی‌یابید. راه‌حل‌ها بستگی به راه‌های طی‌شده دارند. هر تصمیمی در امروز، در اسارت تدبیری در گذشته است. راهی که در سیاست خارجی تاکنون طی شده است، پیامدهایی داشته که یک پژوهشگر را در محدودیت بسیار قرار می‌دهد که بگوید چه باید کرد یا اینکه چگونه می‌توان از اسارت تصمیمات گذشته فراتر رفت؟ اما، سیاست‌ها و سیاست‌مداران می‌آیند و می‌روند؛ «تاج و سریر و دارها می‌نگریم و می‌روسیم». ایران تاریخی همواره چنین چالش‌هایی داشته است؛ «چو ایرانیان آگهی یافتند/ یکایک سوی چاره بشتافتند». در این میان، وظیفه هر مصلحی تلاش برای امنیت ملی است. بنابراین:

۱- فریب جنگ‌طلبی اسرائیل را نخورید و به ایران بیندیشید. باید طریق صلابت و مصلحت را توأمان در پیش گیرید؛ «سخن گوی و روشن دل و تیغ زن». کناره‌گیری از افزایش تنش قطعاً به ضرر اسرائیل و به نفع ایران است. نظام تصمیم‌گیری را تحقیر و تحریک نکنید، بگذارید با آرامش تصمیم بگیرند. گاهی انتقام، تنها حرص را راضی می‌کند نه عقل را.

یادداشت

فرصت ابتکار عمل برای ایران

غلامرضا نازربند

تحلیگر

در سپهر سیاست نه موضوعات و مسائل مبتلا به صورتی ساده دارند و نه طبعاً از راه‌حل‌هایی دمدستی و کلیشه‌ای برخوردارند. حمله اسرائیل به اماکن دیپلماتیک ایران در دمشق نه فقط از این قاعده مستثنا نیست بلکه حتی پیچیدگی‌های خاص خود را هم دارد. این پیچیدگی‌ها از جمله ناظر به عامل حمله (رژیمی یاغی و عزیز دردانه)، محل حمله (مکانی با مصونیت‌های شناخته‌شده و متعارف دیپلماتیک) و طرف حمله (کشورمان با پیشینه تولید مقاومت) است. این ویژگی‌های پیچیده، محیط سیاسی را در خود می‌نوردد و هرگونه کنش و واکنش و فعل و انفعالی را به‌شدت تحت تأثیر مخاطرات چندوجهی خود قرار می‌دهد. ازاین‌رو جمهوری اسلامی که آماج حمله قرار گرفته در موقعیت سوزناستان واقع شده و همه توجهات و گمانه‌زنی‌ها متوجه واکنش احتمالی آن شده، لازم است مراقبت و دقت بیش از پیش به خرج دهد تا هر اقدامی را که اراده می‌کند، با نگاهی کاملاً جامع‌الاطراف و با سنجیدگی حداکثری انجام دهد. بدیهی است که این مهم نیازمند تحلیل شرایط و فهم علل و عوامل دخیل در تصمیم اسرائیل به حمله به منافع دیپلماتیک ایران دارد. در اینجا مواردی را یادآور می‌شود:

۱. اسرائیل در راستای یارگیری حداکثری و خروج از انزوای نظامی درصدد کنشاندن پای آمریکا به صحنه مستقیم مناقشه است. تلاش در راستای بالابردن سطح تنش که حمله به کنسولگری و اقامتگاه سفیر ایران در سوریه مصداق آن است، در این راستا ارزیابی می‌شود؛ ۲. تحریک ایران به ورود مستقیم به هم‌آوردی با اسرائیل که به نوبه خود می‌تواند در راستای اهداف پیش‌گفته این رژیم مبنی بر افزایش سطح تنش و واردکردن مستقیم آمریکا به صحنه درگیری باشد؛

۳. تعویض صحنه درگیری جاری و ایجاد تغییر و تحول در آن که اسرائیل را با وجود واردکردن تلفات و خسارات سنگین به غزه و گروه‌های مقاومت، به پیروزی نظامی نرسانده و حتی دچار بن‌بست نظامی بی‌سابقه‌ای کرده است. به نظر می‌رسد اسرائیل بر این باور است که برون‌رفت از این بن‌بست از طریق نوعی تغییر رویکرد (paradigm shift) ممکن است. این امر در گرو ایجاد تغییراتی در جهت‌گیری‌ها و بازیگران و مشارکت‌کنندگان است. ورود مستقیم ایران و آمریکا به صحنه درگیری، به این نتیجه می‌انجامد.

مواردی که در بالا به آن اشارت رفت، هرچند که به‌مراتب بیش از این است، کفایت می‌کند که تصمیم‌گیری راجع به هرگونه اقدام تلافی‌جویانه جمهوری اسلامی با لحاظ آنها انجام شود.

یکشنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۳
۲۷ رمضان ۱۴۴۵
۲۷ آوریل ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۴۸۰۴
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید: گزارش «شرق» از واکاوی حقوقی و اجتماعی ۲ زن‌کشی اخیر که با اعلام علت آشپزی زنان منتشر شد • گزارش‌ها از مخالفت حماس با طرح اسرائیل و فشار تل آویو به مصر و قطر

نگاهی به نرخ‌های پیشنهادی جدید پزشکی از سوی انجمن پزشکان عمومی که واکنش‌های فراوانی را به همراه داشت

دوراهی دشوار تعرفه‌ها

گزارش تیتربیک را در صفحه ۱۰ بخوانید

عکس: Gettyimages

یادداشت

فسادستیزی یا رسانه‌ستیزی در باغ ازگل

ناصر ذاکری

عضویت‌مدیره مرکز سلامت اداری و مبارزه با فساد

متعلق به مدرسه علمیه ازگل بوده، به یک مؤسسه خصوصی در مقابل وجهی کمتر از یک درصد ارزش واقعی انتقال یافته که البته پرداخت این مبلغ ناچیز هم محل تردید است. انتشار این خبر در فضای مجازی واکنش‌های بسیاری برانگیخت و چند روز بعد تولید مدرسه مزبور که بخش اعظم سهام مؤسسه خصوصی اشاره‌شده در اختیار خانواده ایشان است، در مقام توضیح برآمده و درنهایت ضمن پوزش، از بازگردادن ملک مزبور به مدرسه علمیه خبر داد.

از آنجا که هنوز بررسی کارشناسانه‌ای درباره صحت و سقم ادعاهای دو طرف انجام نگرفته، نگارنده بی‌هیچ قضاوتی درباره پرونده و فقط با استناد به اطلاعات منتشرشده، بر این باور است که در این پرونده ورود عنصر رسانه از خطایی بزرگ که تولید مدرسه علمیه از آن با عنوان جعل و سوءاستفاده از اعتماد یاد می‌کند، جلوگیری کرده است.

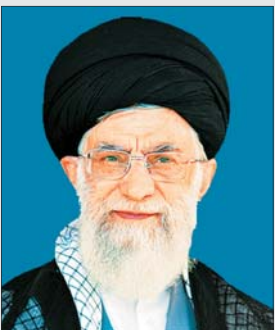
تدوین‌کنندگان قانون حمایت از گزارشگران فساد انتظار دارند اگر کسی به اطلاعات چنین پرونده‌ای دسترسی پیدا کرد، باید به جای رسانه‌ای‌کردن آن، اطلاعات خود را در اختیار نهادهای مسئول قرار بدهد؛ اما سؤالی که مطرح می‌شود، این است: در پرونده‌ای که متهم آن با

جعل امضا هزار میلیارد تومان ثروت را جابه‌جا می‌کند و با جلب اعتماد افراد سرشناس و متنفذ (صرفاً به استناد گفته تولید مدرسه علمیه) کار خودش را پیش می‌برد، چگونه یک شهروند عادی فاقد ارتباطات آن‌چنانی بی‌کدار به آب زده و با مراجعه به یک نهاد رسمی با سرنواشت و آینده خود بازی بکند؟ گفتنی است که حتی خود تدوین‌کنندگان قانون مزبور به وجود این‌گونه مخاطرات اقرار دارند؛ زیرا در قانون برای گزارشگران فساد امکان محفوظماندن هویت‌شان را فراهم آورده‌اند، تا خود و خانواده‌شان از خطر مزاحمت و تعرض مفسدان در امان باشند.

حال جامعه‌ای را تصور کنید که در آن فضای مجازی به‌شدت محدود شده و رسانه‌های رسمی نیز به دلیل نگرانی از تبعات حاضر به همراهی با چنین افشاگری‌هایی نباشند. دراین‌صورت شهروندانی که در جریان یک پرونده فساد یا جعل امضای هزار میلیاردتومانی و حتی بالاتر قرار می‌گیرند، باید با سرعت چشمان خود را بسته و از محل وقوع جرم (!)

دور شوند و به‌اصطلاح سری را که درد نمی‌کند، دستمال نبینند. هرچند خوشبختانه جامعه ما با چنین جامعه‌ای و سکوت قبرستانی حاکم بر آن تفاوتی بسیار دارد؛ اما به‌راستی چند درصد از شهروندان جامعه ما این واقعیت مسلم را باور دارند؟ چند درصد از آنان به دنبال مطلع‌شدن از یک فساد بزرگ در خود جرئت افشاگری و فریادزدن را می‌بینند؟ آن‌هم در شرایطی که بارها و بارها شاهد تشکیل پرونده برای افرادی بوده‌اند که برخی مقامات را به رفتار مفسدانه متهم کرده‌اند.

برخی از دولتمردان فعالیت آزادانه رسانه‌ها را موجب تشویش اذهان عمومی می‌دانند و علاقه وافر خود را به محدودکردن رسانه‌ها پنهان نمی‌کنند؛ اما آنان باید بدانند که جمع بین فسادستیزی و رسانه‌ستیزی ممکن نیست. آنان اگر طالب جامعه‌ای عاری از فساد هستند، باید از رسانه‌ستیزی دست بکشند. و اگر هنوز بر این کار اصرار دارند، باید بپذیرند که نتیجه قهری این ستیز، گسترش فساد است.

موافقت رهبر انقلاب با عفو یا تخفیف مجازات بیش از ۲۰۰۰ نفر از محکومان محاکم

برگزیده‌ها

نگاهی به سخنان وزیر اقتصاد درباره کاهش بدهی خارجی و فقر سرمایه‌گذاری خارجی در ایران

دستاوردی که جعل می‌شود؟

چرا معادلات ۸۶ کیلو هنوز هم جذاب است؟

دیوید تیلور، طلا یا حسن یزدانی

هم‌زمانی معنادار حمله اسرائیل به کنسولگری ایران در دمشق و عملیات جیش العدل در سیستان و بلوچستان

ریشه‌های داغ ترور

یادداشت روز

ایستادن در کنار مظلوم هر جا که باشد...

علی ربیعی

روح آزادی‌خواهی جدایی‌پذیر و تفکیک‌پذیر در موضوعات مختلف نیست. من معتقدم روح جامعه ایرانی نوعی ایستادن در سمت مظلوم و آزادی‌خواهی را در خود نهاده‌ینه کرده است. موضوع فلسطین و اسرائیل از بدو تشکیل اسرائیل، خارج از مباحث قومیتی بلکه برای همراهی با مظلوم، همواره دغدغه و مسئله ایرانی‌ها بوده است. اگر خودمان را در موقعیت مردم غزه تصور کنیم و به دنیا آمدن و زیستن در یک زندان رویار و تحت محاصره همه و تحریم همه‌جانبه در پس آن زندان را تخیل کنیم، به این نتیجه خواهیم رسید که مقاومت‌نکردن، تهاجم‌نکردن و نکوپذیدن به دیوار زندان است که غیرطبیعی محسوب می‌شود و نه مقاومت بر ضد اشغالگری به‌عنوان یک حق بدیهی بشری. روح جمعی توده‌های ایرانی همیشه نوعی هم‌سنخی با طبع روشنفکری جهانی داشته است؛ مانند مقابله با استعمار، نژادپرستی، آپارتاید و... به خاطر دارم که ایرانیان درباره آپارتاید آفریقای جنوبی نیز همواره موضع داشتند و این امر درباره جهان‌گشایی‌های آمریکایی و سرکوب‌گری‌های روسی هم صادق است. مسئله اسرائیل در همین راستا قابل تبیین و ارزیابی است. در سال‌های اخیر، بنا بر عللی که ریشه در نارضایتی درباره سیاست‌های فرهنگی، اجتماعی و همچنین سیاست خارجی مثل برجام آسیب‌زننده به معیشت مردم در داخل کشور دارد، باعث نوعی زاویه‌گیری درباره سیاست‌های خارجی و منطقه‌ای شد که عده‌ای تلاش کردند با صداگذاری بر روی نارضایتی، آن‌چنان جلوه دهند که حساسیت روح جامعه ایرانی را تضعیف‌شده و کم‌رنگ جلوه دهند. متأسفانه سیاست‌های انگ‌زنی و اتهام‌زنی از سوی جریان‌های قدرت در داخل کشور برای از میدان به در کردن و حذف عقاید مخالف خود به نام مقابله با ظلم‌های آمریکا مانند تحریم و نسل‌کشی اسرائیل همگام با جریان‌های بدخواه خارجی بر این وضعیت دامن زدند.

آخرین دیپلمات
مجموعه مقاله‌های برنده یا نامزد جایزه‌ی روزنامه‌نگاری پولیتزر به کوشش: **مهدی عباسی**

گزیده‌خوانی راهبرد رقابتی
مروری بر ۶ مقاله تأثیرگذار راهبرد رقابتی

شکاف حکمرانی
مهدی مقدری

درآمدی بر سرمشق
توسعه‌ی اقتصاد و جامعه‌ی دانش در ایران
کمال اطہاری

انتشارات شرق منتشرکرد